

Аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за січень 2023 року

КРИМСЬКОТАТАРСЬКИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА СІЧЕНЬ 2023 РОКУ

42 допити

7 обшуків

56 арештів

**57 порушень права на
справедливий суд**

42 затримання

**4 порушення права на
здоров'я**

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

ОБШУКИ - 7 (7)

За січень 2023 року було зафіксовано 7 обшуків, всі - у будинках кримських татар.

Окупанти провели обшуки у будинках:

- Ібраїма Асанова
- Кроша Екрема
- Асанова Айдера
- Сейдаметова Рефата
- Абдуразакова Османа
- Зекір'яєва Лемана
- Мамбетова Халіла

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

ЗАТРИМАННЯ - 42 (42)

За січень 2023 року було зафіксовано 42 затримання/утримання, 42 – щодо кримських татар.

Окупанти затримали:

- 17 січня в окупованому Криму, Сімферопольському районі, у Кам'янці затримали Ібраїма Асанова.
- 24 січня окупанти затримали Екрема Кроша, Айдера Асанова, Рефата Сейдаметова, Османа Абдуразакова, Лемана Зекір'яєва, Халіла Мамбетова.
- 25 січня фсб затримала жителя Севастополя за нібито участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- 25 січня під будівлею «суду» в окупованому Криму затримали 34 людини.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

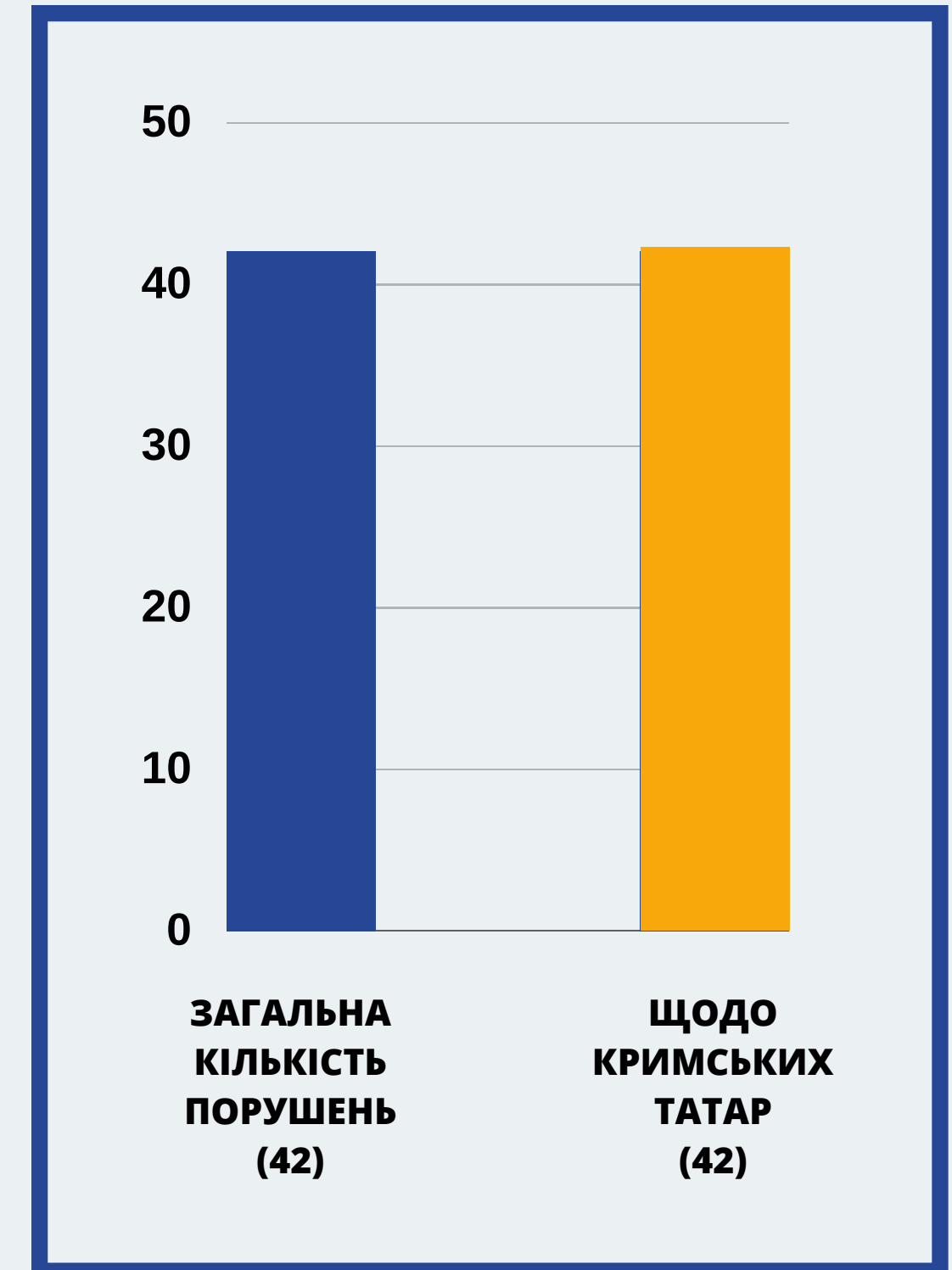
ДОПИТИ - 42 (42)

У січні 2023 року було зафіксовано 42 випадки допитів, опитувань та «розмов», 42 – щодо кримських татар.

Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:

- Ібраїм Асанов
- житель Севастополя, якого затримали за нібито участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана. (Дані уточнюються)
- Екрем Крош, Айдер Асанов, Рефат Сейдаметов, Осман Абдуразаков, Леман Зекір'яєв, Халіл Мамбетов.
- 34 кримськотатарських активістів.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

АРЕШТИ - 56 (51)

За січень 2023 року зафіксовано 56 випадків арештів, з них 51 – щодо представників корінного кримськотатарського народу.

Вироки (7):

- 11 січня Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону оголосив вирок фігурантам справи «Хізб ут-Тахрір» Аліму Каримову, Сейрану Муртазі, Ерфану Османову, Джемілью Гафарову та Сервету Газієву. Усім політв'язням призначили термін у вигляді позбавлення волі строком на 13 років та обмеження свободи пересування після звільнення терміном на 1 рік, для Сервета Газієва та Аліма Карімова – 1 рік та 6 місяців.
- 12 січня Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону оголосив вирок фігуранту справи «Хізб ут-Тахрір» Раїфу Февзієву. Політв'язню призначили термін у вигляді позбавлення волі строком на 17 років та обмеження свободи пересування після звільнення терміном на 1 рік та 6 місяців.

АРЕШТИ

- 18 січня Ворошиловський райсуд російського Ростова-на-Дону збільшив термін ув'язнення політв'язня Олега Приходька на 1 місяць.

Нові арешти (10):

- Журналіста, письменника та активіста, керівника ГО «Каховський плацдарм» Сергія Цигіпу з Нової Каховки Херсонської області, якого незаконно звинуватили у шпигунстві утримують в СІЗО Сімферополя окупованого Криму.
- Голову ГО спілки ветеранів АТО Олександра Зарівного з Херсону, якого звинувачують у шпигунстві, утримують у СІЗО №2 Сімферополя.
- 17 січня в окупованому Криму, Сімферопольському районі, у Кам'янці заарештували кримського татарина Асанова Ібраїма Субхієвича.
- 25 січня окупанти заарештували жителя Севастополя за нібито участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- 25 січня окупанти арештували Екрема Кроша, Айдера Асанова, Рефата Сейдаметова, Османа Абдуразакова, Лемана Зекір'яєва, Халіла Мамбетова

АРЕШТИ

Адмінарешти (27):

26 січня росіяни призначили адмінарешти затриманим кримським татарам:

- Казиму Аблялімову 10 діб адмінарешту;
- Абдульазізу Аджіумерову 12 діб адмінарешту;
- Сейтхалілу Сейдаметову 12 діб;
- Шевкету Кіямову 11 діб адмінарешту;
- Аметову Амету 13 діб адмінарешту;
- Жалілову Мідату 10 діб адмінарешту;
- Селяметову Сабрі 13 діб адмінарешту;
- Серверу Усеїнову 13 діб адмінарешту;
- Рустему Куркчі 13 діб адмінарешту;
- Енверу Куртнезирову 10 діб адмінарешту;
- Дявіру Ібрагімову 13 діб адмінарешту;
- Шевкету Куртумерову 10 діб адмінарешту;
- Решату Параламову 15 діб адмінарешту;

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

07

АРЕШТИ

- Ісмету Меметову 12 діб адмініарешту;
- Яг'ї Яг'яєву 12 діб адмініарешту;
- Асану Зекер'яєву 14 діб адмініарешту;
- Юсупу Усеїнову 13 діб адмініарешту;
- Куламету Ібрагімову 12 діб адмініарешту;
- Арсену Умерову 12 діб адмініарешту;
- Наріману Меджитову 13 діб адмініарешту;
- Абдумаджіту Зекеряєву 14 діб адмініарешту;
- Ремзі Іслямову 13 діб адмініарешту;
- Серверу Мемедляєву 13 діб адмініарешту;
- Лемару Ісмаїлову 13 діб адмініарешту;
- Сеттару Темиргазієву 14 діб адмініарешту;
- Ескендеру Абдулкарімову 13 діб адмініарешту;
- Айдеру Зекеряєву 13 діб адмініарешту.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

07

АРЕШТИ

Із 56 випадків арештів, 12 – продовження термінів арештів.

- Окупанти продовжили арешт: Енверу Крошу, Ренату Алієву, Едему Бекірову, Вілену Темер'янову, Олексію Кисельову, Олександрю Сізікову, Аліму Суф'янову, Сейрану Хайредінову, Рустему Мурасову, Рустему Таїрову, Джеббару Бекірову та Завуру Абдуллаєву.

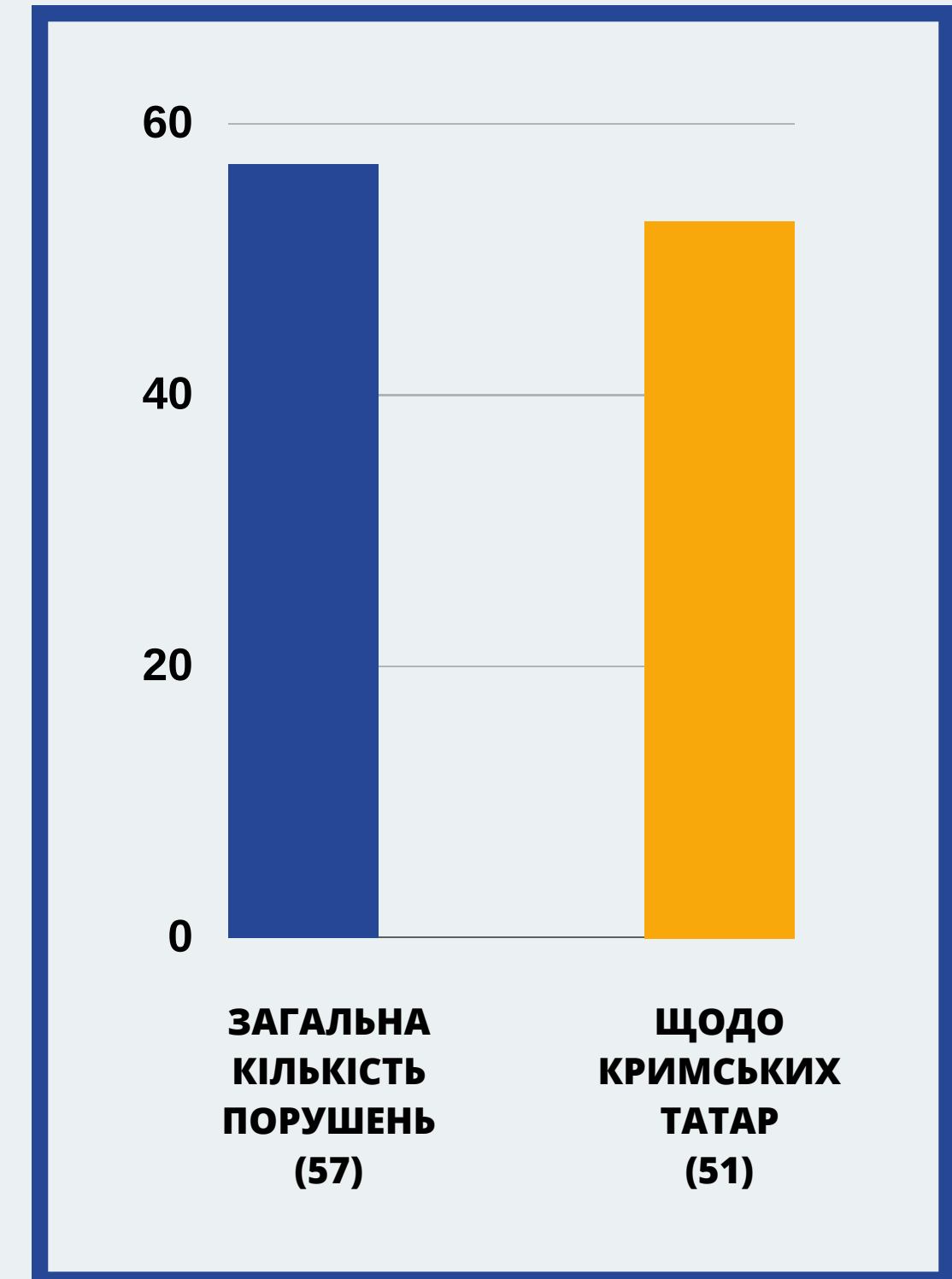
ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД - 57 (51)

У січні 2023 року зафіксовано 57 випадків порушення права на справедливий суд, 51 – щодо кримських татар.

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

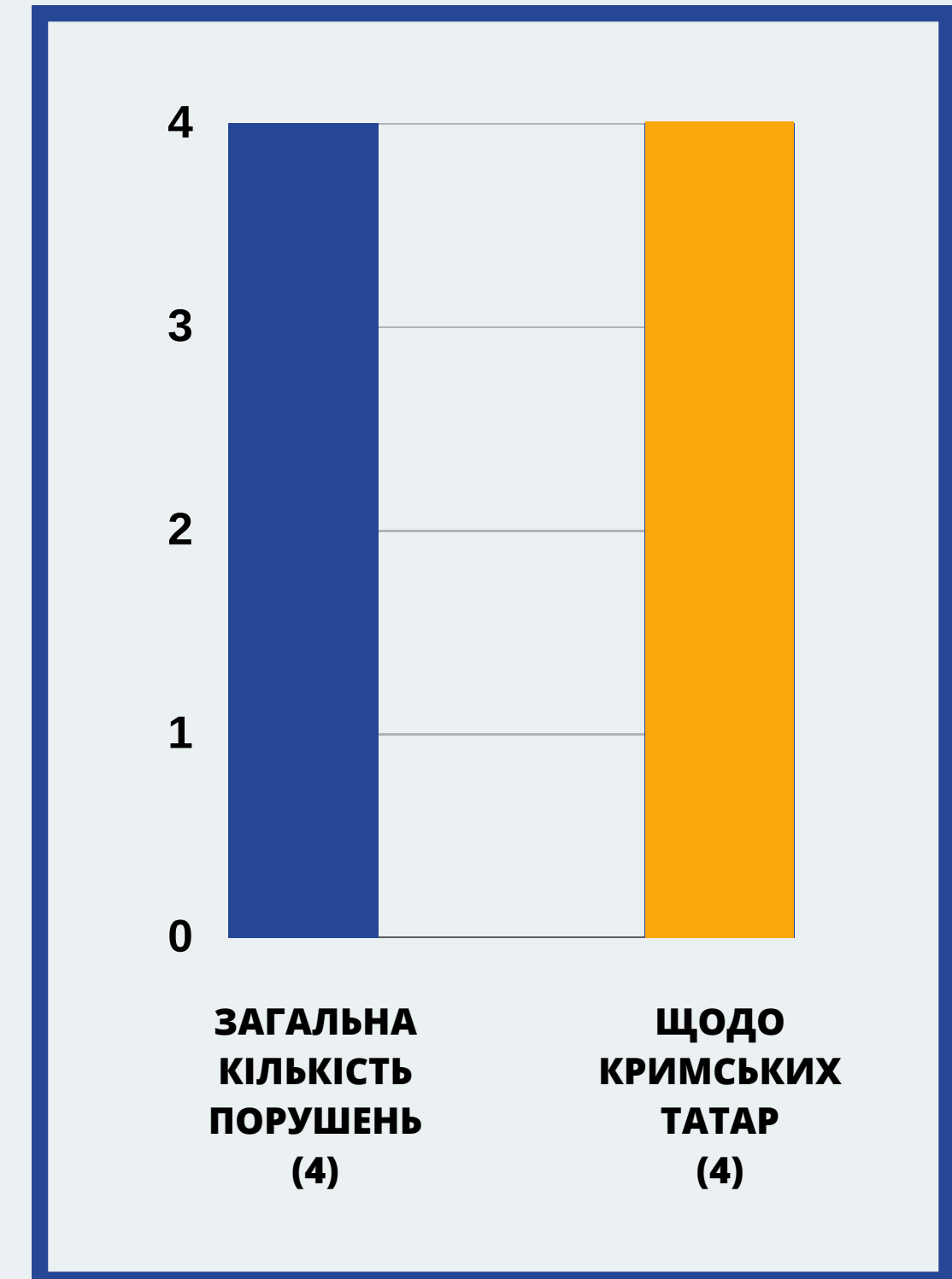
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я - 4 (4)

За січень 2023 року зафіксовано щонайменше 4 випадки порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, всі з них – щодо кримських татар.

Протягом місяця це право було порушено щодо політв'язнів Криму – Руслана Нагаєва, Джеміля Гафарова (2), Руслана Абдурахманова.

Ці випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

ШТРАФИ - 6 (1)

У січні 2023 року було зафіксовано 6 випадків винесення штрафів, 1 – щодо кримського татарина.

Окупанти оштрафували:

- Ганну Красновську за «дискредитацію ЗС РФ» на 37 тисяч рублів, а Наталю Морозову та Євгену Варезанину на 30 тисяч рублів.
- Активіста Руслана Умерова на 20 тисяч рублів.
- Жителя Чорноморського району окупованого Криму оштрафували на 40 тисяч рублів за «дискредитацію ЗС РФ».
- Мешканку Севастополя окупованого Криму Анастасію Жвік вдруге за «дискредитацію Збройних сил РФ» на 40 тисяч рублів.

ПРАВО НА ЖИТТЯ, СВОБОДУ, БЕЗПЕКУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ

ЕТАПУВАННЯ - 7 (6)

У січні 2023 року було зафіксовано 7 випадків етапування, 6 - щодо кримських татар.

Окупанти етапували: Руслана Абдурахманова, Марлена Мустафаєва, Ленура Сейдаметова, Рустема Османова, Тимура Ялкабова, Еміля Зіядінова, Богдана Зізу.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Політв'язень Арсен Джеппаров уже два місяці утримується в ШІЗО через так звані дрібні порушення: не вийшов на зарядку, відмовився заводити руки за спину тощо.
- Політв'язня Рустема Османова, якого засудили до 6 років колонії за участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні ім. Номана Челебіджихана, змушують взяти громадянство рф.

РУЙНУВАННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

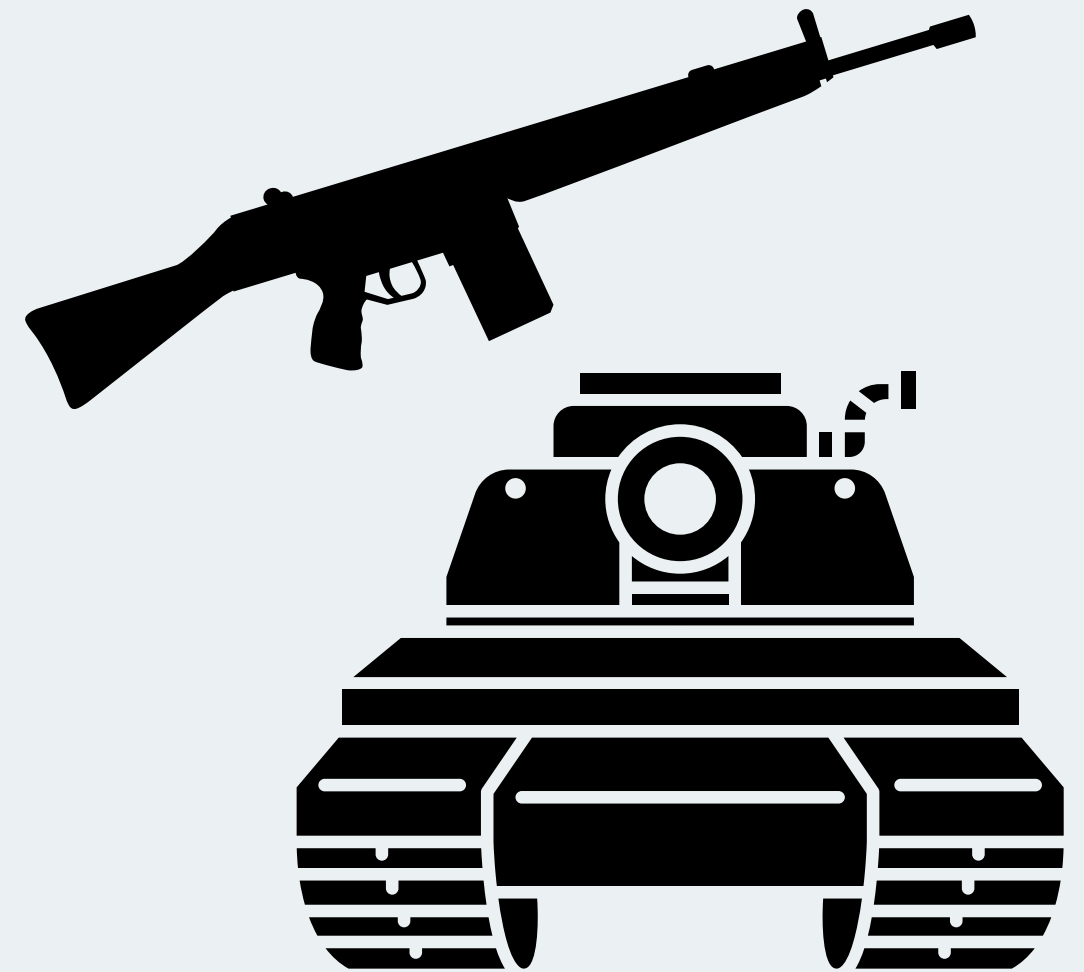
- Окупанти розмістили військову техніку та радіаційні війська на заводі «Титан» у Армянську.
- У Судаку стався розлив нафтопродуктів, у наслідок чого природі було завдано збитків на суму понад 290.000 тис. грн.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- 18 січня російські силовики прийшли до будинку кримськотатарської активістки Ельмаз Акімової в окупованому Криму, щоб провести з нею розмову. Вона вимушено покинула Крим.
- Голова Судакського регіонального Меджлісу, забороненого в Криму з 2016 року, Ільвер Аметов розповів, що до нього двічі приїжджали правоохоронці. Причиною стали анонімні дзвінки про перебування заручників за його адресою.

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ, ЗАКЛИКИ, ПРОПАГАНДА

- З 9 січня 2023 року відповідно до Наказу ФСБ Росії від 6 січня обмежений виїзд громадян росії, які підлягають призову з мобілізації.
- В окупованому Криму в Білогірському (Къарасувбазарском) районі окупанти проводять масовий обхід подвір'я, практично у всіх селах. Переважно дворами кримських татар. Ця операція називається «Візит».
- Голові Правління Кримськотатарського Ресурсного Центру Ескендеру Барієву надіслали документ під назвою «Список граждан крымско-татарской национальности, уклоняющихся от призыва на военную службу призывного пункта Белогорск и Белогорский район (по которым проводятся розыскные мероприятия)».

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ, ЗАКЛИКИ, ПРОПАГАНДА

14

- **Влада окупованого Криму активно розвиває «Рух Перших». Дітей насильно затягують на заходи пропагандистських структур.**
- **«Заступник міністра майнових та земельних відносин» окупованого Криму Анатолій Заїченко заявив, що на півострові видаватимуть земельні ділянки «бійцям СВО» наприкінці 2023 року.**
- **В окупованому Криму планують читати школярам курс про «СВО»**

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

за січень 2023 року

КРИМСЬКОТАТАРСЬКИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ - 11

За січень 2023 року ми зафіксували щонайменше 11 випадків насильницьких викрадень в Херсонській та Запорізькій областях.

Окупанти викрали:

- 16 листопада 2022 року двох хлопців із Бердянська - Даміана Омел'яненка і Артура Шашенка (про цей випадок стало відомо у січні);
- 12 січня трьох жителів Херсонщини за фото в телефонах;
- 18 січня жителя Василівки Каховського району Віталія Московенка;
- 18 січня жителя селища Зелений Під Каховського району Олександра Буряка.
- 18 січня жителя Зеленого Поду 45-річного Віктора Міннігулова.
- 19 січня двох мешканців Генічеська.
- 22 січня жителя Софіївки Каховського району Олексія Кравця.

ОБШУКИ - 2

За січень 2023 року ми зафіксували щонайменше 2 обшуки в Херсонській та Запорізькій областях.

- 19 січня у будинку 32-річного чоловіка провели незаконний обшук, після чого він був затриманий окупантами за передачу інформації про розташування російських особових складів, техніки та блокпостів.**
- 21 січня у будинку 38-річного чоловіка провели обшук. Його затримали за те, що він нібито встиг 10 разів передати інформацію про переміщення та дислокацію наших бійців, а також координати військових об'єктів.**

За січень 2023 рік ми зафіксували 4 арешти в Херсонській та Запорізькій областях.

Нові арешти:

- У січні стало відомо, що журналіста, письменника та активіста, керівника ГО «Каховський плацдарм» Сергія Цигіпу з Нової Каховки Херсонської області заарештували через звинувачення у «шпигунстві». Наразі його утримують в СІЗО Сімферополя окупованого Криму.
- У січні стало відомо, що Голову ГО спілки ветеранів АТО Олександра Зарівного заарештували через звинувачення у «шпигунстві». Наразі його утримують в СІЗО Сімферополя окупованого Криму.
- У січні стало відомо, що Дмитра Захарова, заарештували через звинувачення у «шпигунстві». Наразі його утримують в СІЗО Сімферополя окупованого Криму.
- У січні стало відомо, що Херсонського волонтера Миколу Петровського заарештували через звинувачення у «шпигунстві». Наразі його утримують в СІЗО Сімферополя окупованого Криму.

За січень 2023 року ми зафіксували 48 випадків убивств в Херсонській та Запорізькій областях.

- 12 січня в селі Коробки Каховської громади, російські військові вбили двох місцевих жителів.
- Жителя Каховської громади Сергія Воронина військові РФ катували, а згодом викинули поблизу його будинку, через те, що в чоловіка брат служить в ЗСУ. Чоловік помер.
- У січні загинув волонтер Сергій Федоренко. За свою проукраїнську позицію волонтер двічі побував «на підвалі» у російських окупантів. Після другого «візиту» — не вижив.
- Вночі 20 січня російські військові вбили жителя тимчасово окупованого селища Комиш-Зоря Запорізької області Костянтина Ковалевського.
- Російські окупанти до смерті закатували Заслуженого лісівника України Володимира Носика, який працював у Пологівському лісгоспі.

За січень 2023 року було зафіксовано 1726 обстрілів, 130 поранених, 35 загиблих у Херсонській області та 1973 обстрілів, 42 поранених, 7 загиблих у Запорізькій (на окупованих та неокупованих територіях).

КАТУВАННЯ ТА ПОГРОЗИ

- В тимчасово окупованій Новій Каховці на Херсонщині загинув волонтер Сергій Федоренко. За свою проукраїнську позицію волонтер двічі побував «на підвалі» у російських окупантів. Після другого «візиту» — не вижив.
- Стало відомо, що російські окупанти облаштували дві катівні в одному з сіл тимчасово окупованого Скадовського району.
- Російські окупанти до смерті закатували Заслуженого лісівника України Володимира Носика, який працював у Пологівському лісгоспі.
- Жителя Каховської громади Сергія Воронина військові РФ катували, а згодом викинули поблизу його будинку, через те, що в чоловіка брат служить в ЗСУ. Чоловік помер.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- В одному із населених пунктів Каховського району Херсонщини окупаційна влада почала «націоналізацію» майна місцевих підприємців.
- У тимчасово окупованому Енергодарі окупанти захопили заклади освіти та комунальні підприємства.
- Пункт пропуску у Василівці на Запоріжжі закритий вже місяць. Переміщуватися людям дозволяють виключно тимчасово окупованими територіями, але за наявності перепусток.
- Російські військові розікрали центральну районну лікарню у Скадовську, вивезли все обладнання.
- Російські окупанти активно роздають анкети на окупованих територіях Херсонської області. Ця анкета включає такі пункти, як: громадянство; національність; освіта; місце роботи; наявність зброї; відношення до військового обов'язку; склад сім'ї; родичі, які проходять службу у збройних силах України та ін.
- У місцевих школах Каховського району російські військові забороняють дітям навчатись онлайн за українською програмою. За відмову вчителів викладати за російською програмою, окупанти погрожують примусово вивозити дітей на так зване «навчання» вглиб тимчасово окупованих територій Херсонщини та Криму, а також до Росії.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- Росіяни вивезли дітей із окупованих територій Херсонської області до Криму, а саме до «Артеку» нібито для «продовження зимових канікул».
- Російські війська звели на захопленій території на півдні України військову базу.
- В місті Токмак Запорізької області російські окупанти примусово виселяють мирних громадян зі своїх помешкань, щоб заселити місцевих колаборантів.

Дякуємо за вашу увагу!

<https://ctrcenter.org/ru>

@ctrcenter

+380673437454